

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ JELENIEJ GÓRY

z dnia 2016 r.

w sprawie „Programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2016-2020”

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2016-2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Jeleniej Góry do składania Radzie Miejskiej corocznych informacji o realizacji Programu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Jeleniej Góry.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Program
oddziaływań
korekcyjno-edukacyjnych
dla osób stosujących
przemoc w rodzinie
na lata 2016 - 2020

Jelenia Góra, 2016 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Cele Programu	3
II. Czas trwania oddziaływań	3
III. Treści merytoryczne	4
IV. Adresaci	5
V. Nabór uczestników	6
VI. Reguły uczestnictwa	6
VII. Rozpoznanie diagnostyczne i opracowanie pogłębionej diagnozy	7
VIII. Monitoring	8
IX. Ewaluacja	8
X. Środki na realizację Programu	9

Wprowadzenie

Przemoc jest jednym z największych problemów społecznych wpływających w sposób niszczący na życie osób poddanych temu zjawisku.

Najważniejsze jest podejmowanie wieloaspektowych, kompleksowych działań przeciwko przemocy, niwelujących jej skutki i przyczyny.

W programie ważny jest przekaz, że przemoc dotykająca osoby krzywdzonej jest przestępstwem i obarczanie współwiną osoby krzywdzone jest niedopuszczalne.

Osoby uczestniczące w programie realizowanym „metodą z Dulth”, dzięki oddziaływaniom korygującym mają okazję do zmiany niepożądanych postaw i zachowań, gdy jedna ze stron dąży do sprawowania władzy i kontroli, kierując się stereotypami promującymi męską dominację.

Psychoedukacja sprawców zmierza do zmiany zachowań przemocowych na postawy partnerskie i wyrażające szacunek dla osób doznających przemocy.

I. Cele Programu

Uzupełnienie różnych form interwencji prawnych i administracyjnych w powstrzymaniu sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

Program pełni rolę pomocniczą, a nie podstawową, którą jest interwencja karno-administracyjną. Służy zmianie zachowań i postaw osób stosujących przemoc.

Zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez nich przemocy oraz zwiększa ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań, a także współżycie w rodzinie.

Reasumując, oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie mają na celu, poza wymienionymi, kształtowanie postaw wychowawczych wobec dzieci bez używania przemocy. Kluczowym jest uznanie przez osobę stosującą przemoc, osobistej odpowiedzialności za swoje czyny, zdobycie i pogłębienie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy oraz zdobycie nowych umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie oraz zdobycie informacji na temat podejmowania działań terapeutycznych.

II. Czas trwania oddziaływań

Warsztaty korekcyjno-edukacyjne są realizowane w formie spotkań indywidualnych z kandydatami i spotkań grupowych.

Spotkania indywidualne służą rozpoznaniu sytuacji osób i wprowadzenie do zajęć grupowych. Jeśli wymaga tego sytuacja będą się odbywały pomiędzy spotkaniem grupowym. Przerwy pomiędzy spotkaniem grupowym będą wynosiły siedem dni.

Pełna realizacja programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc będzie się odbywać w sesjach indywidualnych, które obejmują 10 h i w 15 sesjach grupowych, które obejmują 60 h.

III. Treści merytoryczne zawarte w poszczególnych sesjach

- sesja 1.

kwalifikująca do programu, zapoznanie z kontraktem, zgoda na udzielenie informacji partnerce i instytucjom, podpisanie kontraktu;

- sesja 2

orientacyjna, mająca na celu zapoznanie z programem i jego założeniami – koncepcja władzy i kontroli, dominacji mężczyzny w związku, zapoznanie z cyklem przemocy, zapoznanie z technikami powstrzymania przemocy, podpisanie kontraktu, wydanie klientowi kwestionariusza „Planu bezpieczeństwa”;

-sesja 3

pomoc klientom, którzy sami nie mogli skonstruować „Planu bezpieczeństwa”

Sesje grupowe

- sesja 1,

nie używanie przemocy i analizowanie przemocy fizycznej oraz używanie przemocy jako taktyki kontroli;

- sesja 2,

zakończenie używania przemocy;

- sesja 3,

definiowanie niezastraszającego zachowania i analizowanie zastraszania i onieśmiania, zrozumienie zastraszania i onieśmiania jako taktyki kontroli, zakończenie używania zastraszania i onieśmiania,

- sesja 4,

definiowanie szacunku i analizowanie przemocy emocjonalnej,

- sesja 5,

zrozumienie używania przemocy emocjonalnej jako taktyki kontroli, zakończenie stosowania przemocy emocjonalnej;

- sesja 6,

definiowanie zaufania i wsparcia i analizowanie izolowania oraz zrozumienie stosowania izolacji jako taktyki kontroli;

- sesja 7,

zakończenie używania izolowania;

- sesja 8,

definiowanie szczerości i odpowiedzialności i analizowanie zaprzeczania, pomniejszania i obwiniania oraz zrozumienie użycia minimalizacji, zaprzeczania, obwiniania jako taktyki kontroli i zaprzestanie tych zachowań;

- sesja 9,

definiowanie szacunku seksualnego i analizowanie przemocy seksualnej;

- sesja 10,

zrozumienie używania przemocy seksualnej jako techniki kontroli i zakończenie używania przemocy seksualnej;

- sesja 11,

definiowanie partnerstwa, analizowanie męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci;

- sesja 12,

rozumienie używania męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i używania dzieci jako taktyki kontroli;

- sesja 13,

rozumienie użycia męskich przywilejów, przemocy ekonomicznej i użycia dzieci jako taktyki kontroli;

- sesja 14,

analiza wymuszania i grożenia, zrozumienie wymuszania i grożenia oraz zakończenia używania wymuszania zastraszania;

- sesja 15,

utrwalenie zawartych treści w sesji od 1 do 15, wypełnienie ankiet ewaluacyjnych;

- sesja 16,

projekcja filmu „Pręgi”. Analiza języka bez przemocy jako zapomnianego języka ludzkości wg autorów Marschala i Rosenberga

ćwiczenia praktyczne – jak konstruować wypowiedzi własne bez używania przemocy i zaznaczone własnych oczekiwań -mowa serca. Omówienie czterech kroków empatycznej komunikacji.

IV. Adresaci

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących w rodzinie są kierowane w szczególności do:

1. Osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających, karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił

wykonywanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych;

2. Osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychoaktywnych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowych terapii;

3. Osób, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

V. Nabór uczestników

Uczestnictwo w programie nie jest adresowane do:

- chorych psychicznie;
- nałogowych hazardzistów;
- osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, które nie przeszły podstawowego cyklu terapii;
- osób nie będących sprawcami przemocy w rodzinie.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne nie są prowadzone w siedzibie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

VI. Reguły uczestnictwa w Programie

Reguły mieszczą się w kontrakcie jaki zawiera się z każdym z uczestników.

VII. Rozpoznanie diagnostyczne i opracowanie pogłębionej diagnozy

Rozpoznanie dokonuje się w trakcie sesji indywidualnych z każdym uczestnikiem programu w formie wywiadu.

Poza informacjami od osoby stosującej przemoc, w diagnozie znajdują się również informacje od policji, kuratora, pracownika socjalnego, rodziny.

Pogłębiona diagnoza jest realizowana w trakcie uczestniczenia osoby w programie, a w przypadkach uzasadnionych w początkowej fazie pracy korekcyjno-edukacyjnej, np. w sytuacji kiedy uczestnik wykazuje zachowania wskazujące na zaburzenia osobowości lub dyssocjalne.

VIII. Monitoring

W trakcie realizacji programu informacje o uczestniku są uzyskiwane od rodziny, Zespołu Interdyscyplinarnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, policji, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, itp.

IX. Ewaluacja

Zasady prowadzenia ewaluacji Programu oddziaływań korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie:

1. Ewaluację przeprowadza Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze.
2. Ewaluacja jest opracowywana przy współpracy z pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym i Grupami Roboczymi.
3. Ewaluacja jest przeprowadzana:
 - 1) na etapie wstępnym, sesja indywidualna i pierwsza sesja grupowa pod kątem osiągnięcia celów wskazanych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U. 2011 Nr 50, poz. 259) tj.:
 - powstrzymanie sprawcy przed stosowaniem przemocy,
 - rozwijanie umiejętności samokontroli współżycia w rodzinie,
 - kształtowanie umiejętności wychowywania bez przemocy,
 - uzyskanie wiedzy na temat mechanizmów powstania przemocy;
 - 2) w trakcie realizacji – poprzez rozmowę ze sprawcą, analizę Jego postaw, zachowań, oczekiwań i potrzeb,
 - 3) po zakończeniu – poprzez monitoring postaw i zachowań uczestników programu, który służy do analizy osiągnięcia złożonych celów. Monitorowanie programu prowadzi się raz w roku przez okres 3 lat od jego zakończenia,
 - 4) uczestnicy programu wypełniają przygotowaną przez realizatorów ankietę, ukierunkowaną na uzyskanie informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji przed rozpoczęciem programu i po zakończeniu programu.
4. Kryteria ewaluacyjne: pod względem
 - 1) zgodności zawartości merytorycznej programu z założonymi celami (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. Dz. U. 2011 r. Nr 50, poz. 259),
 - 2) osiągnięcia założonych celów,

- 3) oczekiwań uczestników,
- 4) efektywności programu,
5. Wskaźniki oceny programu:
 1. Rzeczywista liczba osób, które rozpoczęły program:
 - a) z własnej woli (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - b) zostało skierowanych przez sąd (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - c) w związku z wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty A” (w stosunku do liczby osób, które go ukończyły),
 - d) w związku z podpisaniem kontraktu (w stosunku do liczby osób, które ukończyły),
 - e) z innych powodów (jakich? w stosunku do liczby osób, które go ukończyły).
 2. Liczba osób, które przetrwały program ze wskazaniem powodu/ów.
 3. Liczba osób, które ukończyły program.
6. Ewaluację, po zakończeniu programu, prowadzi się poprzez wypełnienie ankiety ewaluacyjnej.
 1. Monitoring sytuacji w rodzinie sprawcy przemocy, prowadzi się na podstawie jego pisemnej zgody. Uzyskuje ją podmiot kierujący do programu na etapie kwalifikacji do uczestnictwa.
 2. Monitoring prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze.
 3. O zbliżającym się terminie (3 tygodnie przed wyznaczonym terminem) monitoringu, podmiot prowadzący ewaluację informuje uczestnika, który ukończy program.
 4. Monitoring prowadzi się poprzez:
 - a) bezpośredni kontakt z uczestnikiem programu (zaproszenie na monitoring),
 - b) kontakt z pracownikami socjalnymi i Policją w celu uzyskania informacji na temat ewentualnych zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie,
 - c) kontakt z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i/lub grupy społecznej,
 - d) wymiana informacji z kuratorem zawodowym lub społecznym na temat osoby biorącej udział w Programie.
7. Z monitoringu sporządza się notatkę informacyjną, którą przekazuje się do podmiotu prowadzącego ewaluację.
8. Z ewaluacji sporządza się raport ewaluacyjny przygotowywany w oparciu o przedstawione kryteria. Raport przekazuje się do Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie do końca 1 kwartału każdego roku kalendarzowego.

Raport zawiera:

 - a) opis programu,
 - b) zastosowaną procedurę ewaluacyjną,

- c) informację o liczbie uczestników programu, którzy rozpoczęli program i ukończyli,
 - d) uzyskane wyniki,
 - e) wnioski.
9. Metody ewaluacji i monitoringu:
- 1) ankieta,
 - 2) obserwacja,
 - 3) rozmowa,
 - 4) wywiad swobodny nieustrukturyzowany.
10. Wnioski z działań monitorujących i ewaluacyjnych zostaną wykorzystane do przyszłego doskonalenia metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2011 r., Nr 50, poz. 259).

X. Środki na realizację Programu

Zapewnia budżet Państwa. Wojewoda przekazuje jednostce samorządu terytorialnego realizującej program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych środki finansowe na realizację zadania w danym roku kalendarzowym. Powiat aplikuje o środki na realizację programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zarówno do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Miasto Jelenia Góra zamierza przystępować do konkursów organizowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego i pozyskiwać środki z budżetu państwa na prowadzenie warsztatów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. „Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w latach 2016-2020” będzie podstawą do ubiegania się o środki z budżetu państwa na realizację ww. warsztatów.

Stosownie do stanowiska Wojewody Dolnośląskiego Program powinien być przyjęty w formie uchwały Rady Miejskiej.